

THĂM VIẾNG PONTA DELGADA, BỒ ĐÀO NHA

Ngọc Hạnh

Chúng tôi 3 chị em viếng Ponta Delgada, Bồ Đào Nha, được gọi là “Đảo Xanh” Green Island, nơi đất đai phì nhiêu lúc Virginia bắt đầu ấm áp, hoa đào đã tàn, cành cây phủ kín lá xanh. Các loài hoa tulips bắt đầu nở hoa, khoe màu sắc thắm tươi, tưng bừng vui mắt.

Chúng tôi viếng Ponta Delgada bằng du thuyền Vision of The Seas của hãng tàu Royal Caribbean. Tàu chở 2,222 du khách gồm 27 quốc tịch và thủy thủ đoàn 730 người cư ngụ 53 quốc gia khác nhau. Lis Lauritzen thuyền trưởng, chẳng biết là bà hay cô, 47 tuổi, nhìn giống như người Á Châu. Hóa ra mẹ bà là

người Nhật, bố người Đan mạch, sinh trưởng và lớn lên ở Copenhagen. Bà theo nghiệp bố, thích ngành hàng hải từ thuở nhỏ. Bà tốt nghiệp trường Merchant Marine ở Đan mạch. Giản dị, thân thiện, chẳng thấy trang điểm son phấn chi cả nhưng có duyên và ưa nhìn. Buổi chiều bàn ăn chúng tôi gần bàn ăn thuyền trưởng, thấy bà nhỏ nhắn so các sĩ quan to cao bệ vệ nhưng với tôi bà thuyền trưởng vẫn uy nghiêm và... dễ thương. Các bạn tôi chọc quê là tôi “phải lòng” bà thuyền trưởng. Đúng rồi, bà phải thế nào nên mới được ban điều hành nể trọng.

Tàu Vision of the Sea dài 278,94 mét, rộng 32, 2 mét, đóng ở St Nazaire, Pháp, đăng ký ở Nassau, ngày khởi hành đầu tiên 27/4/1998. Tài liệu du thuyền cho biết nếu tàu đậu, khách lên bờ du ngoạn, tàu tiêu dùng 88,000 gallon nước 1 ngày. Nếu du thuyền chạy ngoài biển, ai ai cũng có mặt trên tàu thì một ngày tiêu thụ 165,000 gallon. Ra khơi tốn 38,800 gallon xăng dầu mỗi ngày (1 gallon có 4 lít).

Lúc ra khơi biển xanh rộng bát ngát, thiên hạ ngồi nghỉ ngơi trên lầu 10 mặc cho gió biển mơn trớn làn da mịn màng hay sạm đen vì nắng gió. Sóng nhẹ xô đuổi nhau va vào mạn tàu, bọt biển trắng xóa bắn lên tung tóe... Tàu chạy suốt đêm đến bến cảng khi ánh bình minh reo vui, nắng ấm buổi sáng chan hòa khắp mọi nơi. Du khách dùng điểm tâm xong, chuẩn bị lên bờ. Tất cả hơn 10 nơi thăm viếng, có tua ngắn 3 giờ 30, tua dài đến 7 giờ 30. Tua đi cả ngày (Full day Furnas Valley) có vẻ hấp dẫn hơn cả theo như giám đốc Sinh Hoạt (Director of Activities) trình bày.

Trước khi tàu ghé bến một ngày, ông có tập hợp du khách ở rạp hát lầu 5, giới thiệu đại cương Ponta Delgada, là nơi có nhiều thắng cảnh, bãi biển sạch, nhiều cơ quan chính phủ, trường Đại học, nhà thờ, khách sạn, nơi cung cấp dịch vụ du lịch. Nơi đây người ta trồng trà, thuốc lá, dứa xuất cảng ra nước ngoài. Ông cũng giới thiệu các con đường có nhiều tiệm buôn trên đảo. Ponta Delgada tiêu tiền Euro nhưng cũng nhận Mỹ kim và credit card các hãng lớn. Theo ông tua Furnas Valley có phong cảnh dọc theo bờ biển rất đẹp. Du khách sẽ thăm ruộng dứa (thơm) có người thuyết minh cách trồng, ép lấy nước dứa hay làm rượu, thăm thành phố cổ cách đây hàng thế kỷ vẫn còn phồn thịnh, ăn trưa ở đây, thăm suối nước nóng và chiêm ngưỡng vòi

nước nhiên nhiên phun vọt lên cao. Sau khi ăn trưa du khách sẽ viếng thăm 2 ngôi làng cổ. Ông quảng cáo rất nhiệt tình và hấp dẫn nhưng chị em tôi chỉ lấy tua thăm viếng thành phố dài 3 tiếng rưỡi. Đi tua dài cả ngày nếu đôi chân làm reo, ngày mai không chịu cất bước thì phiền. Và lại thăm vườn Bách thảo nằm trong chương trình “Thăm viếng thành phố”, đi xem các loại cây Bồ Đào Nha xem có gì khác hơn vườn cây ở Hoa Kỳ chẳng.

DU NGOẠN:

Từ bến cảng nhìn lên bờ chúng tôi đã thấy phố phường. Rồi du thuyền du khách trình vé xong lên xe kiếm chỗ ngồi. Bác tài cho xe chạy một vòng trên con đường tráng nhựa sạch sẽ qua trường Đại học, bến đậu vô số tàu buồm nhỏ (marina), khu hành chánh xong, khu thương mại xong đến vườn trẻ ngừng lại cho khách xuống. Hướng dẫn viên Tony khoảng 60 tuổi, người địa phương nhưng sống Mỹ lúc 18 tuổi, nói tiếng Anh lưu loát như người Mỹ. Ba mươi năm sau ông trở về cố hương nhưng các con vẫn còn ở Hoa Kỳ và là công dân

Mỹ. Ông cho biết Ponta Delgata phần thịnh từ thế kỷ 18,. Trước đó năm 1922 bị lụt và núi lửa tàn phá, nhà cửa cây cối hư hại. Chúng tôi thấy khu vực chung quanh vườn trẻ có những dãy nhà cao tầng, các hàng cây to nhưng cành nhỏ bị cắt tỉa trụi lụi, chỉ còn thân và cành lớn. Trên các cành cây chằng bóng đèn điện nhỏ nhỏ, có lẽ ban đêm sẽ đẹp, lấp lánh ánh đèn. Vườn trẻ có cầu tuột, có băng gỗ màu sắc để rải rác. Ông cho biết vào chủ nhật hay ngày lễ, khu vực trước nhà trẻ là nơi trình diễn văn nghệ, múa hát vui nhộn... Đi ngang nhà trẻ, băng qua bên kia đường thấy nhà thờ, to lắm, xây từ thế kỷ thứ 16, có lẽ được tu bổ thường xuyên nên trông còn đẹp và chắc chắn. Con đường trước nhà thờ và khu vườn trẻ gạch lát thành những hình kỷ hà, trông đẹp và vui mắt. Du khách vào thăm nhà thờ, chụp ảnh... Có người quý xuống làm dấu thánh giá trước tượng Chúa. Nhà thờ sơn phết, trang hoàng cho ngày lễ Phục sinh nên rất đẹp.

Chúng tôi đi một quãng ngắn lại thấy nhà thờ nhưng không ghé vào. Hướng dẫn viên cho biết Ponta Delgata có nhiều nhà thờ, tu viện, nơi đào tạo các tu sĩ, linh mục. Trước nhà thờ có nhiều xe ngựa sắp hàng chờ đưa khách viếng phố phường. Thành thạo một chiếc xe ngựa chạy ngang đây hành khách. Tôi đoán họ là du khách. Hai bên dọc dài theo con đường là nhà băng, tiệm buôn, nhà hàng ăn uống, có nhà hàng Trung quốc, tiệm cho thuê xe... Ông bảo hàng hóa ở đây bán giá nhất đĩnh, hay chỉ bớt chút ít nếu mua nhiều. Ông nhắc nhở vào tiệm ăn, tiền tip đã được cộng chung với hóa đơn khoảng 5-10 %, nếu đi taxi tip 10%. Thức ăn nổi tiếng Ponta Delgada là đồ biển. Những con hàu, con mực nấu với rượu chát ngon tuyệt. Rượu chát Bồ

đào nha ngon nổi tiếng. Ông kể tên một lô rượu chát dùng trước hay sau bữa ăn chính nhưng tôi chỉ nhớ mang máng được một tên "semi-sparkling wine... ROSE?" Tiệm cà phê bàn ghế bày ra cả vỉa hè. Ông cho chúng tôi 20 phút giải lao hay giải quyết tâm sự tùy ý. Ai muốn dùng cà phê hay nước trái cây thì tự nhiên. Chúng tôi không biết tiền giải lao do ông hay du thuyền đài thọ nhưng du khách choáng hết các ghế ở vỉa hè, có người phải vào ngồi phía bên trong tiệm? Chi bạn tôi đi nhanh qua phía bên kia đường mua bưu thiếp và hộp kẹo nhỏ làm quà cho gia đình.

(Công viên trước nhà thờ và hàng cây cắt trụi lá...)

Giải lao xong hướng dẫn viên đưa đến tu viện và nhà thờ Nossa Senhora da Esperanca rất nổi tiếng vì linh thiêng, cầu được, ước thấy, ban nhiều ân sủng, phép lạ cho các con chiên mộ đạo. Nhà thờ xưa và lớn, đang sửa chữa sơn phết bên ngoài, du khách vẫn có thể vào bên trong mua quà kỷ niệm, làm lễ, chụp ảnh nếu muốn.

VƯỜN BÁCH THẢO JOSE DO CANTO

Nhìn ra đường, xe bus chờ sẵn. Mọi người lên xe đến vườn bách thảo Jose Do Canto rộng lớn có rào sắt quay mặt ra đường. Ngay bên trong cổng ra vào có ngôi nhà nhỏ giống như nhà gác đan ở trường học. Tôi không biết có cần mua vé vào cửa không vì nếu có hướng dẫn viên lo hết, chỉ thấy tám bảng gần cổng ghi giờ thăm viếng: Thứ Hai - thứ bảy: 9 giờ sáng đến 18 giờ 30 ; Chủ nhật: 9 giờ sáng đến 13 giờ và 16 giờ-18 giờ 30.

Theo ông Tony, vườn bách thảo do ông Jose do Canto, một trí thức giàu có ở Ponta Delgada làm chủ. Vợ ông cũng giàu do thừa hưởng gia tài bố mẹ để lại. Ông Jose do Canto thích sưu tầm, nghiên cứu các loại cây cảnh. Ông bỏ ra 6 mẫu đất làm vườn bách thảo, mua các loại cây, pha giống, trồng trọt, thiết kế khu vườn theo kiểu cách người Anh thế kỷ 18. Ông sinh năm 1820, mất 1898, có 2 người con cho du học Pháp và Đức, cả 2 người đều qua đời khi còn trẻ tuổi...

Vào bên trong Tony đến ngôi nhà nhỏ lấy những tài liệu nói về lịch sử và bản đồ vườn bách thảo phân phát cho chúng tôi. Đường đi ở vườn Bách thảo trải nhựa rộng rãi. Tượng ông Jose

do Canto to như người thật đứng giữa bồn hoa rộng đang nở hoa xanh, vàng tím, đỏ... đẹp mắt. Dọc hai bên đường sân cỏ xanh rì cắt xén cẩn thận. Nhiều cây cỏ thụ tỏa bóng mát trên sân cỏ xanh. Ven lối đi các bụi hoa hồng, thuộc dục... ra hoa thoang thoang mùi hương. Nhìn chung nhiều cây lạ chúng tôi không nhớ tên nhưng hoa không nhiều lắm. Đường càng đi càng dốc, có đoạn tre trúc hai bên đường ngọn lá lướt giao nhau như cổng chào, mát rượi. Các bạn mỗi chân quay trở lại nên chẳng biết bên trong còn có những loại cây gì, nhiều hay ít. Một du khách khác sau này cho biết phía trong có nhiều cỏ thụ và họ cũng không đi thăm hết khu vườn quá rộng này. Chúng tôi trở ra gần cổng, ngồi trên băng gỗ chuyện trò, chờ tới giờ xe bus đón. Ông Tony đưa nhóm du khách đi lối khác cũng trở ra cổng vì đã đến giờ lên xe đi thăm vườn bách thảo khác. Trên đường đi xe chạy ngang trường Tiểu học các bà Sơ. Các học sinh mặc đồng phục, bên ngoài khoác áo len xanh đậm trông thật xinh. Nhìn các học tung tăng nô đùa trong sân qua hàng rào sắt, tôi nao nao nhớ các học sinh tiểu học vùng cao quê nhà, mùa rét co ro không áo mặc đủ ấm...

VƯỜN BÁCH THẢO ANTONIO BORGES:

Vườn Antonio Borges trước do tư nhân làm chủ, nay thuộc về nhà nước được xem là khu vườn bách thảo thơ mộng ở Ponta Delgada, có nhiều loại cây lạ được mang về từ khắp nơi trên thế giới. Ông là nhà kinh doanh thành công và cũng là nhà chính trị nhưng yêu thích sưu tầm các loại cây cỏ.. Ông Antonio tự thiết kế khu vườn 30 mẫu, trồng các loại cây và hoa lạ, mùa nào vườn cũng có hoa, loại mùa xuân, loại mùa hè, mùa thu.... Chủ nhân tìm mua từ nước ngoài đem về trồng vườn nhà. Khi vườn hoa nở rộ, quyến rũ ong bướm bay lượn vòng quanh. Vườn có sân chơi trẻ em, cầu trượt, đu, và nhiều loại khác dành cho trẻ, có hang nhân tạo, suối, hồ nước, cỏ thụ to tàng rộng, quán giải khát trình bày nên thơ với cây cảnh... Đường đi trong vườn lên dốc xuống đồi, vòng vèo cố ý, rẽ trái, rẽ phải, có nơi ẩn trốn vui đùa thích thú. Vườn có nhiều khách ngoại quốc thăm viếng nhất là vào mùa hè, lao xao tiếng cười đùa trẻ con, và người lớn. Du khách chụp hình lia chia bên cạnh các khóm hoa, bụi kiểng. Vườn nằm cạnh con đường lớn, đối diện khu vườn có trạm xe bus nên đi lại rất tiện, khách thăm viếng dễ dàng...

Xe bus đưa chúng tôi trở lại du thuyền. Khi đến khu thương mại một số du khách rời xe bus, tạt các vào các tiệm bán quà lưu niệm, quần áo... sau đó đi bộ 10, 15 phút là đến du thuyền. Một số khác thư thả tản bộ trên con đường dọc bãi biển. Tôi liên tưởng đến Vũng Tàu, thành phố miền biển Việt Nam, ước ao thành phố ấy cũng trù phú, sạch sẽ, an bình như Ponta Delgada.

Tháng 5 năm 2013

Ngọc Hạnh